

**ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
В СИСТЕМІ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ**

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КИЇВ, 17 СІЧНЯ 2014 РОКУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

**ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
В СИСТЕМІ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ**

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
Київ, 17 січня 2014 року**

*Рекомендовано до друку та розміщення на веб-сайті
Вченою радою Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 4 від 02.12.13)*

**Інститут Президента України в системі державної влади
України: матеріали наукової конференції. - К. : Видавничо-
поліграфічний центр "Київський університет", 2014. - 472 с.**

Редакційна колегія: акад. НАН України, д-р філос. наук, проф., ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка **Л.В.Губерський**, д-р філос. наук, проф., член-кор. НАПН України, перший заступник Міністра освіти і науки України **Є.М.Суліма**, заступник Міністра культури України **В.С.Балюрко**, д-р геол. наук, проф. **С.А.Вижва**, чл.-кор. НАН України, д-р екон. наук, проф. **В.Д.Базилевич**, член-кор. НАН України, д-р іст. наук, проф. **Г.В.Боряк**, д-р юрид. наук, проф. **І.С.Гриценко**, д-р іст. наук, проф. **Г.В.Касьянов**, акад. НАН України, д-р філос. наук, проф. **А.Є.Конверський**, д-р політ. наук, проф. **В.В.Копійка**, помічник Першого Президента України **О.О.Максимова**, директор департаменту організаційно-аналітичного забезпечення і взаємодії із засобами масової інформації та громадськими об'єднаннями Міністерства науки та освіти України **А.В.Марченко**, директор департаменту наукової діяльності та ліцензування Міністерства науки та освіти України **О.В.Якименко**, д-р екон. наук, проф. **А.І.Ігнатюк**

Представлені у матеріалах науково-практичної конференції тези учасників подані в авторській редакції та відображають власну наукову позицію авторів.

Автори тез несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, економ і ко-статистичних даних, наукової термінології, імен власних, джерел посилання.

Секція 1. ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТА В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ

Воронкова В.Г. <i>Ноосферне управління в системі державної влади України</i>	12
Гончаренко Н.І. <i>Інститут Президента в контексті суспільних трансформацій сучасної України</i>	16
Горбатенко О.М. <i>Інститут Президентства у становленні громадянського суспільства в Україні</i>	21
Горбач О.Н. <i>Реалізація особистості на вищих державних посадах</i>	25
Денисюк С.Г., Корнієнко В.О. <i>Політико-психологічні чинники сприйняття Інституту Президентства в Україні</i>	28
ДідухДЛ. <i>Інститут Президента в оптимізації державного регулювання інтелектуальної власності: світовий досвід та вітчизняні реалії</i>	32
Дранник В.А. <i>Державна служба у сфері управління</i>	36
Зайдель М.І. <i>Інститут Президента в системі врегулювання владно-бізнесових відносин</i>	40
Ільченко А.П. <i>Кредо "Україна - не Росія" у діяльності Л.Д.Кучми у формуванні зовнішньополітичної лінії України під час розв'язання конфлікту навколо острова Тузла</i>	45
Ковальчук ІА. <i>Інститут Президента як форма посилення ефективності влади в перехідних суспільствах</i>	48
Коломієць Є.В. <i>Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Президента України</i>	52
Коновалова М.В. <i>Роль послань Президента в розвитку національної інноваційної системи</i>	55

Кострубіцька А.В.	
<i>Особливості державного регулювання діяльності засобів масової комунікації під час президентських виборів в Україні</i>	60
Лікарчук Н.В.	
<i>Етапи формування стратегічних пріоритетів</i>	63
Максимова О.М.	
<i>Президенціалізм як чинник розвитку перехідних політичних систем</i>	66
Малкіна Г.М.	
<i>Інститут політичної відповідальності Президента України</i>	69
Маркітантов В.Ю.	
<i>Роль Президента України у формуванні та зміні вітчизняної політичної еліти</i>	74
Олабин О.В.	
<i>Інститут Президента в системі органів державного управління</i>	78
Олешук П.М.	
<i>Проблеми інформаційного висвітлення діяльності Президента України засобами мережі Інтернет</i>	82
Піонтковська А.К.	
<i>Перспективи впровадження світової практики лобізму в Україні</i>	86
Рудакевич М.Л.	
<i>Інститут президентства в Україні: проблеми лідерства...</i>	89
Салтовський О.І.	
<i>Проблема персон іф і каці ї політичної відповідальності публічної влади в українській політичній традиції</i>	94
Скворець В.О.	
<i>Життєустрій народу як орієнтир діяльності Президента України</i>	98
Федюк В.Ю.	
<i>Державотворчі процеси у сучасному бутті українського етносу в умовах глобалізації</i>	103
Черняхівська В.В.	
<i>Впровадження гендерних підходів як елемент забезпечення громадянського суспільства в системі державного управління</i>	108
Шестопалова Л.М.	
<i>Інститут Президентства: компаративний аспект</i>	110

Шляхтун П.П.	
<i>Еволюція конституційного статусу Президента України в системі виконавчої влади</i>	115
Штанько В.І., Авксентьева Т.Г.	
<i>Інститут Президента України як фактор політичної стабільності та загальнонаціонального порозуміння</i>	120
Шульга М.А.	
<i>Історико-правові засади Інституту Президента в Україні</i>	124
Юрченко С.В.	
<i>Зовнішньополітичні виклики державі в баченні Президентів України, 1991-2012 рр</i>	129
Секція 2. ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТА В МОЛОДИХ ДЕОКРАТІЯХ	
Богомаз К.Ю., Сорокіна Л.М.	
<i>Інститут Президентства в Україні та європейських державах: досвід і перспективи розвитку</i>	135
Бориславський Л.В.	
<i>Президентська влада і перспективи її розвитку</i>	140
Бурдяк В.І.	
<i>Становлення Інституту Президента у Болгарії в період демократичної трансформації</i>	146
Вілков В.Ю.	
<i>Стратегічна президентська ініціатива "Творення української політичної нації" в політичному та політико-ідеологічному дискурсах</i>	151
Грубінко А.В.	
<i>Президент у механізмі здійснення державної влади: вітчизняний і зарубіжний досвід</i>	158
Дуднік О.Я.	
<i>Екс-Президенти України і формування громадської думки щодо євроінтеграційної політики керівництва держави напередодні Вільнюського саміту "Східного партнерства" (листопад 2013 року)</i>	163
Дутчак В.В.	
<i>Демократичні засади козацької демократії як історична передумова формування сучасних інститутів української держави</i>	168

Заболотна М.Ф. <i>Інститут Президентства в Аргентині: досвід демократичних перетворень</i>	172
Казаков О.О. <i>Порядок припинення повноважень Президента Російської Федерації</i>	176
Кіндзерський В.І. <i>Президентство в транзитивних соціумах: можливість політико-правової дисфункції</i>	180
Козловець М.А. <i>Інститут Президентства: від неопатримоніальності до ліберальності</i>	183
Колінець В.В. <i>Колізії встановлення в УРСР Інституту Президента</i>	188
Комнат Л.А. <i>Історична перспектива починань Віктора Ющенка</i>	193
Коріненко П.С., Старка В.В. <i>Конституційна діяльність Президента Української Національної Ради Західноукраїнської Народної Республіки Євгена Петругиевича</i>	196
Коршук Р.М. <i>Інститут Президентства в етнічних демократіях</i>	199
Кралоук П.М. <i>Формування світосприйняття першого Президента України Леоніда Кравчука в контексті культурних та політичних традицій Волині</i>	202
Кунченко-Харченко В.И., Трубин Ю.Ю. <i>Інститут Президента в молодих демократиях-Белорусский вариант</i>	204
Москалюк М.Ф. <i>Інститут Президентства пострадянських країн: особливості становлення та функціонування</i>	209
Муляр В.І. <i>Інститут Президента в реаліях пострадянських країн</i>	214
Новиков О.В. <i>Конституційно-правові аспекти функціонування Інституту Президента Республіки Польща згідно з чинною Конституцією країни</i>	219

Огірко Р.С. <i>Становлення і тенденції еволюції Інституту Президента в контексті філософсько-історичного підходу</i>	224
Приходько С.М. <i>Інститут Президентства в умовах демократичних трансформацій</i>	229
Саракун Л.П. <i>Формування національної ідентичності в умовах трансформації соціуму</i>	233
Семенець-Орлова І.А. <i>Особливі тенденції функціонування Інституту Президента в пострадянських державах на ранніх етапах демократичного транзиту</i>	235
Смолянчук В.Ф. <i>Національні інтереси України: еволюція в політичному часі</i>	240
Стойко О.М. <i>Інститут Президента у змішаних республіках Східної і Центральної Європи</i>	244
Удовик В.М. <i>Документарна спадщина Президентів держав у сучасному електронному інформаційному просторі: формування та склад</i>	248
Федорчук Т.П. <i>Президент Чеської Республіки Вацлав Клаус: штрихи до політичного портрету</i>	253
Чура В.І. <i>Участь обласних комітетів КПУ Галичини у заколоті ДКНС, як чинник становлення Інституту Президента в Україні</i>	258
Штельмашенко А.Д. <i>Інститут Президентства: історія та сучасність</i>	262
Секція 3. ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТА В СИСТЕМІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Бібік А.М. <i>Політико-правові аспекти повноважень Президента України в фінансовій та економічних сферах</i>	266
Бровдій А.М. <i>Місце Президента України у визначенні стратегії економічного розвитку України</i>	270

Варналій З.С. <i>Інститут Президента України в системі забезпечення економічної безпеки держави</i>	273
Вірченко В.В. <i>Роль Президента України у розвитку інтелектуального капіталу нації</i>	278
Гацька Л.П. <i>Ринок праці та політика зайнятості в умовах екологізації економіки</i>	283
Головко Л.С. <i>Методологічні засади динамічного моделювання сталого розвитку соціально-економічних систем</i>	286
Гончар І.А. <i>Статистичне забезпечення управління якістю освіти в Україні</i>	290
Єльчанінов Д.Б. <i>Системологічні основи формування стратегії сталого розвитку України: визначальна роль Президента</i>	292
Затонацька Т.Г. <i>Інститут президентства в системі визначення та реалізації стратегічних пріоритетів державної інвестиційної політики</i>	296
Карпінський Б.А. <i>Фінансове відображення державотворчого патріотизму нації в системі конституційного ладу та Інституті Президента України</i>	300
Коломієць Л.В. <i>Якість товарів і послуг в умовах трансформаційних процесів Української економіки</i>	305
Лазебник Л.Л. <i>Регулювання банківського сектору України: вибір стратегічних пріоритетів</i>	309
Лозова Г.М. <i>Роль інституту Президента у формуванні національної конкурентоспроможності України</i>	314
Панухник О.В. <i>Модернізаційний підхід до управління територіальним розвитком</i>	318
Якушин І.Д., Поліванов В.Є., Задирака О.І. <i>Якість життя в системі пріоритетів розвитку трансформаційної економіки України</i>	323

Секція 4. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Бабін Б.В. <i>Правовий інститут Президента України у системі програмного регулювання розвитку</i>	326
Бадло В.А. <i>Аналіз взаємодії Президента України з Кабінетом Міністрів України: загально правовий аспект</i>	330
Войтенко Ю.М. <i>Інститут президента у системі балансу влади в Україні: політико-правовий аспект</i>	332
Гриньків О.О. <i>Президент України ~ гарант верховенства права: законодавче закріплення і реалії сьогодення</i>	337
Закоморна К.О. <i>Конституційне закріплення цензу невиборності щодо кандидатів на посаду президента як важлива умова збереження засад демократичної держави (на прикладі постсоціалістичних країн)</i>	341
Івасішина Н.В. <i>Місце і роль президентства в політичній системі України</i>	346
Ковбан А.В. <i>Повноваження Президента України щодо оголошення війни і укладення миру: національний та міжнародний досвід</i>	348
Коляда Т.А. <i>Інститут президентства в системі органів публічної влади</i>	352
Кравчук М.В. <i>Інститут президентства в механізмі Української держави</i>	355
Новакова О.В. <i>Чинники розвитку інституту президентства в Україні</i>	360
Омельченко Н.Л. <i>Участь Президента України у законодавчому прогресі: сучасний стан та перспективи розвитку</i>	364
Перевода Є.В. <i>Взаємодія Президента України та місцевих органів виконавчої влади: еволюція політико-правових засад</i>	368
Пилипенко О.Є. <i>Правові аспекти функціонування інституту Президента України в 1991-2013 рр</i>	373

Самойловська В.П., Стовпець О.В. <i>Філософсько-правовий погляд на інститут президентства в сучасній Україні</i>	377
Самофалова О.Ю. <i>Президент України як суб'єкт правозахисної діяльності</i>	381
Шульженко І.В. <i>Правові аспекти повноважень Президента України щодо органів виконавчої влади</i>	385

**Секція 5. ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТА ТА ФОРМУВАННЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ**

Бучин М.А. <i>Проблема застосування виборчих цензів щодо обрання глави держави: вітчизняний та зарубіжний досвід</i>	389
Гончарук В.П. <i>Проблеми оптимізації інституту виборів Президента України</i>	393
Гончарук Г.І. <i>Про входження Леоніда Кравчука у статус Президента України</i>	398
Килимник ІЛ. <i>Особливості розвитку інституту Президента України</i>	401
Коваль (Мисака) Н.В. <i>Конституційно-правові засади становлення допоміжних органів при Президентові України</i>	404
Крусян А.Р. <i>Інститут Президента України: становлення та розвиток</i>	407
Кузнецова З.В. <i>Роль та місце Президента України в системі захисту національних інтересів української державності</i>	412
Культенко О.В. <i>Характерні чинники діяльності Президента України на етапі становлення вітчизняної державності</i>	416
Левенець А.В. <i>Особливості статусу Президента як гаранта Конституції України</i>	421
Лисенко ГЛ., Волкова С.П. <i>Інститут Президента та формування конституційного ладу України: історично-ретроспективний аналіз</i>	424

Нікітін Ю.В., Нікітіна І.В. <i>Інститут Президента в системі внутрішньої безпеки України</i>	427
Орлов Ю.В. <i>Дійсні та уявні прогалини відповідальності за порушення виборчого законодавства</i>	432
Перетокін А.Г. <i>П'ять великих завдань Леоніда Кравчука є актуальними для інституту Президента й сьогодні</i>	436
Пухтинський М.О. <i>Роль інституту президентства у становленні місцевого самоврядування в Україні</i>	440
Романцов В.М. <i>Інститут Президента в новітній історії України</i>	444
Рудик П.А. <i>Про місце і роль Президента України в системі органів державної влади в контексті зміни президентсько-парламентської форми державного правління 2006 року</i>	449
Сергієнко С.Ю. <i>Історичні витоки сучасного Інституту Президента та формування конституційного устрою України</i>	453
Слінченко Л.В. <i>Конституційні повноваження Президента України у сфері законодавчої влади</i>	456
Ухач В.З. <i>Становлення та генезис інституту президентства в Україні: історико-правові аспекти</i>	460
Шаповал В.Д. <i>Місце та роль Президента України в конституційній системі органів державної влади</i>	464
Щербанюк О.В. <i>Президент України як символ держави та єдності народу</i>	467

О.Є. Пилипенко, д-р істор. наук, професор,
Національний університет харчових технологій

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В 1991-2013 РР.

На сучасному етапі розвитку суспільства, в умовах розбудови незалежної держави і здійснення демократичних реформ, формування ефективної системи влади стало одним з найважливіших завдань в Україні. Дослідження в даній галузі були розпочати вченими: В. Б. Авер'яновим, Ф. Г. Бурчаком, І. Б. Колишком, Ю. М. Коломійцем, В. В. Копейчиковим, Н. Р. Нижник, П. Г. Плахотнюк, В. Ф. Погорілком, Ю. М. Тодикою, В. М. Шановалом та іншими вченими [1]. Аналізуючи їх праці, можна •фобити висновок, що в науці не існує спільної думки щодо визначення обсягу повноважень, які повинні надаватися Президенту для ефективної взаємодії з органами державної влади. Особливо це стосується впливу Глави держави на Уряд.

Проблема функціонування інституту Президента в Україні потребує подальшого вивчення з огляду на те, що протягом більш як двадцятирічного існування України як самостійної держави зазначений інститут постійно трансформується. З часу заснування інституту Президентства в Україні статус Президента визначався по-різному. Так, за законом "Про заснування поста Президента Української РСР і внесення змін та доповнень до Конституції (Основного закону) Української РСР" Президент оголошувався "найвищою посадовою особою держави і главою виконавчої влади". Саме таке формулювання ст. 114-1 було внесено до Конституції Української РСР. Але невдовзі законом від 14 лютого 1992 р. "Про внесення змін і доповнень до Конституції (Основного закону України)" ст. 114-1, що визначала статус

Президента України, було викладено в такій редакції: "Прешдент України є главою держави і главою виконавчої влади України" [2, с. 6]. Заміна статусу Президента як найвищої посадової особи держави на статус глави держави має принципове значення. Адже глава держави уособлює державу в цілому. В президентських республіках глава держави певним чином визначається від виконавчої влади, яку уособлює уряд, хоча його повноваження багато в чому пов'язані саме з діяльністю виконавчої влади. В країнах, де існує президент і прем'єр-міністр нерідко виникають, проблеми співвідношення їхніх повноважень і розв'язуватись вони мають на основі конституційних положень, що закріплюють, передусім статус глави держави.

Впровадження в систему державної влади України посади одноособної глави держави - Президента значно посилило увагу в нашому суспільстві до інституту глави держави взагалі. До того ж запровадження цієї посади відкрило новий етап у розвитку Української держави. Реформа політичної системи, формування в Україні правової держави висуває на порядок денний як одне з основних завдань переосмислення ролі й місця глави держави в системі вищих органів державної влади, пошук найкращої моделі інституту президента з використанням зарубіжного і національного історичного досвіду. В умовах, коли теоретичні ідеї поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову починають втілюватися в реальні правові норми, структури і процедури, актуалізується ідея інституту, який покликаний стати інтегруючим фактором у системі державної влади [3, с. 3]

Конституція України та її законодавство не містять якихось критеріїв, що розмежовують те, з яких питань законодавча ініціатива має здійснюватися Президентом, а з яких Кабінетом Міністрів. Не виключена їхня спільна законодавча ініціатива, також як і спільна законодавча ініціатива з іншими суб'єктами. Президент мав право скасовувати постанови і розпорядження кабінету Міністрів України, Уряду Кримської АР, акти міністерств України, інших підвідомчих йому органів, виконавчих комітетів місцевих Рад народних депутатів, а також зупиняти дію рівень органів виконавчої влади Союзу РСР на території України, якщо вони суперечили Конституції і законам України. На Президента покладалося також підписання законів України [4, с. 27].

Ідеологічна функція Президента у сфері здійснення державної регіональної і муніципальної політики не є конституційно позначена, але вона витікає з духу конституційного статусу глави держави, який має право звертатися з посланням до народу (п. 2 ч. 1 ст. 106 Конституції). Це значить, що глава держави вправі висловлювати свої думки співвітчизникам, в інтересах яких повинен діяти (ч. 3 ст. 104 Конституції) [5, с. 31].

За Конституцією України 1996 р. повноваження Президента досить широкі. Він є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції, прав і свобод людини і громадянина (частина друга ст. 102). До того ж він забезпечує державну незалежність, національну безпеку і право наступництва держави (пункт 1 ст. 106) [6].

Особливо великі зміни в ньому обумовила Конституція України 1996 р. В ній закріплена досить велика кількість нових положень, що стосуються даного інституту. Такі зміни викликали нові дискусії як серед теоретиків, так і серед практиків. Всі вони спрямовані на те, щоб визначитись яким необхідно бути інституту Президента для забезпечення подальшої розбудови української державності. Одні вважають, що Кабінет Міністрів, як вищий орган у системі органів виконавчої влади повинен бути незалежним від Президента, інші, навпаки, пропонують посилити вплив. Тому невирішеною проблемою для України залишається правовий статус Президента, а отже і обсяг його повноважень щодо впливу на виконавчу та судову гілки влади. Згідно зі статтею 113 Конституції України "Кабінет Міністрів є вищим органом у системі органів виконавчої влади". У структурі вищих органів виконавчої влади найбільше навантаження з державного керівництва покладається на Уряд. В свою чергу, співвідношення повноважень Глави держави і Уряду визначається тією чи іншою системою правління [6, с. 81]. Президент України формально не має відношення до Уряду. Проте ціла низка конституційних норм свідчить, що він не стороння фігура щодо Кабінету Міністрів. Відповідно до послання Президента до Верховної Ради України від 30 квітня 2002 року зазначені реформи мають усунути наявну розбалансованість між гілками влади [7, с. 94].

Здійснює Президент й інші функції, притаманні главі держави. Він приймає рішення про прийняття до громадянства Украї-

ни та припинення громадянства України, а також про наданим притулку в Україні (пункт 26 ст. 106), здійснює помилюванііч громадян, засуджених судами України (пункт 27 ст. 106). Подл льшого дослідження потребує останній пункт.

Характеризуючи конституційний статус Президента, слід їм м'ятати таку важливу особливість його становища як глава держави. Президент України, одержуючи свій мандат на прямих загальних виборах, представляє сукупні, тобто загальні, інтереси всього народу і всієї України. Верховна Рада представляв народ України в особі своїх виборців, тобто населення своїх округів, регіонів. Звідси можливість неузгодження інтересів, ЯКІ висловлюють депутати. Взаємодія Президента України та Верховної Ради має забезпечити єдність загальнодержавних та реї і ональних інтересів. Згідно із ст.Ю3 Конституції України Президент не може мати іншого представницького мандата. Отже, Президент перебуває поза інтересами окремих політичних партій чи будь-яких громадських об'єднань, він - правозахисник усього народу України [4, с. 16].

Одна з важливих функцій Президента України - бути гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина (ст. 102) [4, с. 12]. Багатогранна діяльність Президента здійснюється через правові акти.

Конституційно-правова відповідальність Президента України полягає в тому, що він може бути усунений з поста відповідно до ст. 111 Конституції. У цій процедурі (імпічмент) беруть участь Верховна Рада України, Верховний і Конституційний Суд. Конституційно-правова відповідальність Президента у випадку імпічменту виражається в усуненні його з посади. Верховна Рада, усуваючи Президента з посади, не може оцінювати його винність або невинність в інкримінованому йому злочині (на такі дії уповноважений лише суд. Він оцінює можливість Президента України вчинити подібний злочин і, таким чином, дає політичну і правову оцінку дій даної особи [9, с. 46].

Підсумовуючи зазначимо, що у системі влади Президент України посідає особливе місце. Багатопланова та складна природа інституту Президента, визначення його як глави держави обумовлюють його специфічний конституційно-правовий статус.

Чи Конституцією України 1996 року Президент - глава держави. Для цього цей інститут і був створений у світовій практиці.

Література: 1. Коліушко І., Авер'янов В., Шаповал В. Організація никованчої влади: від конституційної до адміністративної реформи // Голос України. - 1996. - 29 травня.; 2. Бурчак Ф.Г. Президент України.

К.: Ін Юре, 1997. - 21 с; 3. Кононенко Н. Механізм стримувань і противаг. Інститут президентства в Україні та Франції: спроба політологічного аналізу // Віче. - 1997. - № 11. - С. 82 - 95.; 4. Президент в Україні: законодавче забезпечення діяльності // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - 1999.- 412 с; 5. Президент України та державна регіональна і муніципальна політика / Упоряд. О. Ішемко, В. Кампо, М. Пухтинський, В. Тихонов. - К.: Логос, 2002.; 6. Конституція України. - К., 1996.; 7. Послання Президента України до Верховної Ради України "Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки" від 30 квітня 2002 р. // Урядовий кур'єр. - 2002 - 4 червня.; 8. Сахаров Н.А. Інститут президентства в современном мире. - М: Юрид. Лит, 1994. - 176 с; 9. Кресіна І.О. Інститут імпічменту. Порівняльний іюлітико-правовий аналіз - К.: Юридична думка, 2004. - 173 с.